

GRUPPETIME

UKE 3

IN1000 GRUPPE 4 - 08.02.22

PLAN FOR GRUPPETIMEN

- Oblig 1 - hvordan gikk det?
- Ojekter tilbyr tjenester
- Jobbe sammen på MetroRetro
- Lister
- Nøstede lister
- Mengder
- Ordbøker

LÆRDOMMER FRA OBLIG 1

- Setup - done
- Mestringsfølelsen - programmering er gøy
- Forskjellig emåter å løse et problem!
  - Feks dato.py

LÆRINGSMÅL UKE 3

- Vite om begrepet objekter, samt at objekter tilbyr tjenester
- Kunne bruke samlinger for å holde på mange verdier
- Kjenne til forskjellene mellom lister, mengder og ordbøker, samt være i stand til å benytte egnet type samling for et gitt formål

OBJEKTER tilbyr tjenester

- Et objekt tilhører en klasse
  - en tekststreng er et **objekt** av klassen `str`
  - `volvo` kan være et objekt av klassen `Bil` - vi kan lage våre egne klasser
- Gjennom **metoder** tilbyr objekter tjenester
  - en metode ligner på en funksjon/prosedyre - men den er alltid knyttet til et objekt
    - `objekt.metode(argumenter)`
      - Altså, vi kaller på en metode med dot-notasjon
        - Feks: `streng.upper()` eller `liste.len()`

NOEN NYTTIGE METODER SOM STR TILBYR

```
hei = "heisann sveisANN!"  
hei.upper() # STORE BOKSTAVER  
hei.lower() # små bokstaver  
hei.count("n") # Teller forekomster  
hei.find("sveisANN") # Finds first index of occurrence of value  
hei.replace("heisann", "hade") # Erstatter heisann med hade  
hei.title() # Gjør om til overskrift -> Heisann Sveisann
```

```
bare = "      fjern      BARE mellomrom      foran og bak      "  
bare.strip() # Fjerner blanklines foran og bak i strengen
```

```
frokost = "banan, yoghurt, pannekaker, bacon, cereal"  
print(frokost.split(", ")) # Splitter en streng til en liste på x
```

→ Les om flere str metoder [her](#)

LISTER

- Lister har dynamisk størrelse
  - Dersom man legger til ett element blir listen en størrelse større, dersom man fjerner ett element blir listen en størrelse mindre.
- Man kan ha lister med forskjellige elementer:
  - ```
tall_liste = [2, 4, 6, 7]
navne_liste = ["Anne", "Per", "Lisa"]
misc_liste = ["A", 1, 9.2, "dette er bare ett element i lista"]
tom_liste = []
```



# **JOBBSAMMEN I BREAKOUT ROOMS**

→ uke 3 oppgaver





# OPPGAVE 1: Hvor mange elementer?

```
liste = [0] # 1  
  
liste1 = [1, 2, 3] # 3  
  
liste2 = [3, 3, 5, 7] # 4  
  
liste3 = ["A", "BC", "D", "E", "F"] # 5  
  
liste4 = ["mange elementer i denne listen"] # 1  
  
liste5 = [] # 0/tom
```

→ Vi kan bruke `len(liste)` for å finne antall elementer i en liste.

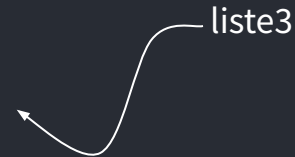
OPPGAVE 2: liste indeksering

```
# 2.1 Hva ligger på indeksene?  
liste3[4] # "F"  
liste1[0] # 1  
liste4[1] # "mange elementer i denne listen"  
liste3[5] # ingenting, er kun 5 elementer, på indeksene 0-4.
```

```
# 2.2 På hvilken indeks ligger  
liste2[2] # ← 5 i liste2  
liste3[1] # ← "BC" i liste3  
liste1[0] # ← 1 i liste1  
liste3[3] # ← "E" i liste3
```

```
liste = [0]  
liste1 = [1, 2, 3]  
liste2 = [3, 3, 5, 7]  
liste3 = ["A", "BC", "D", "E",  
"F"]  
liste4 = ["mange elementer.."]  
liste5 = []
```

0	"A"
1	"BC"
2	"D"
3	"E"
4	"F"

OPPGAVE 3: liste metoder

```
# 3.1 Legg til "Kari" i lista 'navn'  
navn = ["Ola", "Martin", "Selma"]  
navn.append("Kari")
```

```
# 3.2 Skriver ut andre elementet i lista  
print(navn[1])
```

```
# 3.2 Legger til Lise og Kai først i lista  
navn.insert(0, "Lise")  
navn.insert(0, "Kai")
```

```
# 3.4 Fjerner Martin fra lista  
navn.remove("Martin") # alternativt navn.pop(3)  
print("Alle navn: ", navn)
```

```
# Bonus: ["Kai", "Lise", "Ola", "Selma", "Kari"]
```

0	"Kai"
1	"Lise"
2	"Ola"
3	"Selma"
4	"Kari"

listen 'navn' etter alle
kodelinjene har kjørt

OPERASJONER PÅ LISTER

```
len(liste) # Gir lengden på listen
liste.insert(index, element) # Sette inn element på angitt index
liste.append(element) # Setter inn nytt element på slutten av
listen
liste.remove(element) # Fjerne angitt element fra listen
liste.pop(index) # Fjerner (og returnerer) element på angitt indeks
liste.pop(-1) # Da slettes det siste elementet(!)
print("Liste: ", liste) # Skriver ut> Liste: 1, 2, 3
```

→ Les om flere liste metoder [her](#)

NØSTEDE LISTER

- Kan sees på som lister i lister

Koffert eksempel

- Vi skal ha med oss toalettsaker, klær og en liten bag med diverse
  - `toalettsaker = ["tannborste", "haarborste", "tannkrem"]`
  - `klaer = ["jakke", "bukse", "sokker", "undertoy"]`
  - `div = ["kamera", "lommebok", "pass", "mobillader"]`
- For å samle alle småbaggene når vi skal på tur legger vi dem i en koffert:
  - `koffert = [toalettsaker, klaer, div]`

NØSTEDE LISTER: koffert eksempel

Hvordan få tak i ett element?

koffert[0][2] → tannkrem

koffert[2][1] → lommebok

koffert[1][1] → bukse

koffert[2][0] → kamera

koffert[0][0] → tannborste

Hvordan henter man frem?

“mobillader” → koffert[2][3]

“sokker” →

“haarborste” →

koffert

0	toalettsaker
1	klaer
2	div

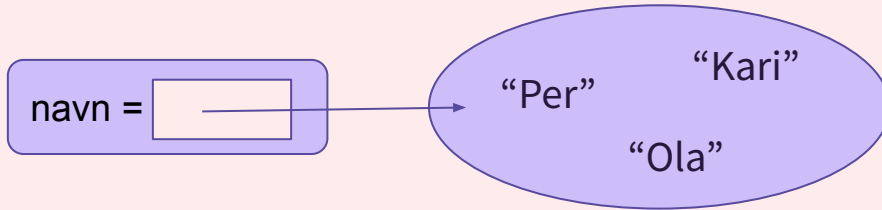
0	"tannborste"
1	"haarborste"
2	"tannkrem"

0	"jakke"
1	"bukse"
2	"sokker"
3	"undertoy"

0	"kamera"
1	"lommebok"
2	"pass"
3	"mobillader"

MENGDER

- Lages nesten likt som en liste. Syntaks:
  - `mengde = {element, element2, element3, ...}`
`navn = {"Kari", "Per", "Ola"}`
- Mengder har ingen spesifikk rekkefølge på elementene, ingen indeksering.
- Mengder har **INGEN** duplikater

- Tom mengde lages slik: `mengde = set()`
  - **IKKE** `mengde = {}` ← *fordi dette er en tom ordbok!*

MENGDER VS. LISTER

MENGDER/SET	LISTER

<pre>navn = {"Kari", "Per", "Ola"}
navn2 = {"Per", "Ola", "Kari"}</pre>
	<pre>navn = ["Kari", "Per", "Ola"]
	navn2 = ["Per", "Ola", "Kari"]</pre>

if navn == navn2 : .... evalueres til sant fordi begge inneholder de samme elementene, sett er uavhengig av rekkefølgen	if navn == navn2 : .... evalueres til usant selv om begge inneholder de samme elementene, så er de i ulik rekkefølge og dermed ikke like lister
Kan ikke ha duplikater Ingen spesifikk rekkefølge Kan ikke indekseres	Kan ha duplikater Spesifikk rekkefølge Kan indekseres

OPERASJONER PÅ MENGDER

```
mengde = set()
mengde_av_liste = set(liste)
mengde.add(element) # Legge til nytt element i mengden
mengde.remove(element) # Elementet må være i mengden for å fjernes
mengde.discard(element) # Fjerner element fra mengden uansett
mengde.clear() # Fjerner alle elementer i mengden, gjør mengden tom
len(mengde) # Finner antall elementer i mengden.
```

→ Les om flere set metoder [her](#)

OPPGAVE 4: mengder

```
# Fiks følgende kode slik at det kjører uten feilmelding
min_mengde = {1, 3, 2}
print("Min mengde:", min_mengde)
print("Består av" ,len(min_mengde) ,"elementer")
>> Min mengde: {1, 2, 3}
>> Består av 3 elementer
```

```
# Kjør følgende kode: hva ser du, og hvorfor er verdien slik den er?
print(min_mengde == {1, 2, 3, 2, 3})
>> True
```

```
# Skriv ut tall_liste til terminalen. Hva har skjedd?
tall_liste = [1, 1, 2, 3, 4, 4]
tall_liste = list(set(tall_liste))
print(tall_liste)
>> [1, 2, 3, 4]
```

ORDBØKER

- Er en beholder som holder på par av nøkler og verdier.
  - Hver nøkkel i ordboken er knyttet til én verdi.
- Syntaks:
ordbok = {nøkkel : verdi, nøkkel2 : verdi2, ...}
  - kontakter = {"Kari" : 47543234, "Ola" : 76554532, "Martin" : 99543367}
- I stedet for å bruke indeksering som i lister, bruker man nøkkelen (i dette eksempelet navn) for å hente ut verdier.
  - print("Kari sitt telefonnummer er ", kontakter["Kari"])
- tom_ordbok = {}

OPERASJONER PÅ ORDBØKER

```
tom_ordbok = {}
grades = {"Per": 98, "Pål": 55, "Espen": 78}

# Legge til nytt element ELLER endre på eksisterende:
ordbok[nøkkel] = verdi
grades["Per"] = 100 # Endrer verdien til Per
grades["Askeladden"] = 34 # Legger til Askeladden i ordboka
grades

# Fjerne nøkkelen og verdien med ordbok.pop(nøkkel)
grades.pop("Per")

# Sjekker om en nøkkel finnes i ordboken
print("Per" in grades)

# ordbok.get() henter verdien til en nøkkel
print(f"Espen fikk karakteren: {grades.get('Espen')}")
```

→ Les om flere ordbok metoder [her](#)

OPPGAVE 5: ordbøker

```
# 5.1 definerer ordboken brukere
brukere = {"hanjo": "Hanne Johansen", "karsi": "Kari Sirisen", "olha": "Ole Hansen"}

# 5.2 endrer navnet til karsi
brukere["karsi"] = "Kari Marie Sirisen"

# 5.3 registrer deg selv som bruke
brukere["sirisoll"] = "Siri Sollerud"

# 5.4 skriv ut hanjo sitt navn
print(brukere["hanjo"])

# 5.5 fjern Hanne Johansen fra ordboken
brukere.pop("hanjo")
```

OPPGAVE 6: forbedre koden

```
def f1() :  
    i = float(input("input"))  
    print(i*i)
```

```
def f2() :  
    i = input()  
    print("velkommen til in1000 ", i)
```

```
def f3( )      :  
    print (    "Hei!"    )
```

```
f3()  
f2()  
f1()
```

- Generelt dårlig funksjonsnavn og variabelnavn, lite beskrivende
- f1 kan vi kalle “multipliser()”
  - Gi bedre beskjed i terminalen til bruker om hva input skal være (ett tall)
- f2 kan vi kalle velkommen()
  - Endre variabelnavn i til navn
  - Gi bedre beskjed i terminalen til bruker om hva input skal være (et navn)
- f3 kan vi kalle hei()
  - Mange unødvendige mellomrom inni parenteser, disse syns ikke i utskriften uansett.

HVA SLAGS SAMLING?

Ordene i en setning	liste med stringer, fordi rekkefølgen er viktig og et ord kan forekomme to ganger i en setning
De latinske navnene på alle forskjellige spiselige soppene i Norge	mengde med stringer, fordi vi ikke vil ha duplikater
Navnene på alle klassekameratene dine, i alfabetisk rekkefølge	liste med stringer, fordi rekkefølgen er viktig og et navn kan vises to ganger
Hvilket måltid du skal spise for hver dag i uken	en ordbok med hverdager som nøkkel (string eller heltall) og måltid som verdi (string)
Telle hvor mange fugler du ser av hver art i hagen din	ordbok med fuglearter som nøkler og tall som verdi
Alle primtall under 1000	mengde med heltall, fordi rekkefølgen er ikke viktig og vi vil ikke ha duplikater

Fra Trix oppgave [03.11](#) - les mer om lister, mengder og ordbøker [her](#)

KONTAKT

...

sirisoll@uio.no
@sirisoll på Matteredmost